

MERENKULKUHALITUKSEN TIEDOTUSLEHTI SJÖFARTSSTYRELSENS INFORMATIONSBLAD

1. 8. 1967

Helsinki — Helsingfors

N:o 11/67

MERENKULKUHALITUKSEN
KIERTOKIRJE

SJÖFARTSSTYRELSENS
CIRKULÄR

Asia: Merilain muutos
26. 5. 1967 N:o
237/67.

Ärende: Ändring av sjö-
lagen 26. 5. 1967
N:o 237/67.

Viime heinäkuun 1 päivänä tuli voimaan merilain muutos, joka pohjoismaisen yhteistyön tuloksena sisältää huomattavia uudistuksia moin merilain säännöksiin koskien lähinnä aluksen päällikköä, haveria, pelastuspalkkiota, ruorijuoppoutta, oikeudenkäyntiä merioikeusasioissa ja meriselitystä. Seuraavassa on tiedotusmielessä viitteitä eräisiin tärkeisiin muutoksiin. Merenkulkijain on syytä perehtyä lain kaikkiin muutoksiin.

Lain 3 luvussa olevia aluksen päällikköä koskevia 41, 43, 46, 47, 49 ja 51 §:n säännöksiä on monessa kohdin muutettu. Mm. päällikön velvollisuutta valvoa, etta alus matkan aikana pidetään asian-

Den 1 sistlidna juli trädde en ändring av sjölagen i kraft, vilken såsom ett resultat av nordiskt samarbete innebär betydande reformer av ett flertal stadganden i sjölagen rörande närmast fartygs befälhavare, haveri, bärgarlön, roderfylleri, rättegång i sjörättsmål och sjöförklaring. I det följande hänvisas i informationsavsikt till vissa viktiga ändringar. De sjöfarande har skäl att noggrant sätta sig in i samtliga ändringar av lagen.

I lagens 3 kapitel har stadgandena i 41, 43, 46, 47, 49 och 51 §§ rörande fartygs befälhavare ändrats i många punkter. Bl.a. har befälhavarens plikt att övervaka

mukaisessa kunnossa, on 43 §:ssä korostettu. Uutta säännöksessä on, että merikelpoisuudessa ilmenevistä puutteellisuuksista, joita ei heti voida korjata, tulee päällikön viipymättä ilmoittaa laivanisännälle. Laivapäiväkirjoja koskevia 52, 54 ja 56 §:ää on lyhennetty. Sen sijaan on sekä aluksen merikelpoisuudesta että laivapäiväkirjan pitämisestä annettu tarkempia määräyksiä kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksellä 3.7.1967 (326/67). Oikeutta saada tietoja laivapäiväkirjan sisällöstä on 56 §:ssä muutettu.

Meriselityksen antamista koskevia 57, 58 ja 59 §:n säännöksiä ja sen käsittelyä tuomioistuimessa koskevia 251-259 §:n säännöksiä on muutettu ja täydennetty. Niiden tapausten lisäksi, joiden johdosta tähän saakka on ollut annettava meriselitys, on nyt annettava meriselitys silloinkin kun aluksen ollessa kulussa sattuu kuolemantapaus, vaikkei ole kysymyksessä onnettomuus, ja muulloinkin, jos on kysymys aluksessa toimessa olevasta. Tavaraa koskevien vahinkojen johdosta on annettava meriselitys, jos aluksen ulkopuolella olevalle omaisuudelle aiheutuu huomattava vahinko tai jos lastissa on sattunut huomattava tulipalo, räjähdys tai siirtyminen.

att fartyg under resa hålles i behörigt skick betonats i 43 §. Nytt i stadgandet är, att befälhavaren ofördröjligen skall underrätta redaren om brister i avseende på sjövärdigheten, vilka ej genast kan avhjälpas. 52, 54 och 56 §§, vilka gäller skeppsdagböcker, har förkortats. I stället har närmare bestämmelser om fartygs sjövärdighet och förande av skeppsdagbok givits medels handels- och industriministeriets beslut 3.7.1967(326/67). Rätten att få kännedom om skeppsdagboks innehåll har ändrats i 56 §.

Stadgandena om avgivande av sjöförklaring i 57, 58 och 59 §§ och om sjöförklarings behandling vid domstol i 251-259 §§ har ändrats och kompletterats. Utöver de fall, med anledning av vilka sjöförklaring hittills har avgivits, bör sjöförklaring numera avgivas även då medan fartyget är på väg ombord inträffar dödsfall, ehuru det icke är fråga om olycksfall, och även annars, om det gäller anställd ombord. På grund av skador på gods bör det avgivas sjöförklaring, då egendom utanför fartyget åsamkats skada av någon betydenhet eller då i lasten inträffat brand, explosion eller förskjutning av någon betydenhet.

För sjöförklarings avgivande

Meriselityksen antamista var-
ten on ilmoittauduttava kirjallisesti
asianomaiselle raastuvanoikeudelle.
Ilmoittautumiseen on liitettävä jäl-
jennös merenkulkuhallitukselle teh-
tävästä ilmoituksesta (josta enem-
män jäljempänä) sekä luettelo lai-
vaväestä ja henkilöistä, jotka voi-
vat antaa tapahtumasta selvitystä.
Norjassa, Ruotsissa ja Tanskassa
meriselitys annetaan asianomaisel-
le tuomioistuimelle ja muuallame-
riselityksen vastaanottamiseen oi-
keutetulle Suomen konsulille tai
milloin tällaista ei ole paikkakun-
nalla, Norjan, Ruotsin tai Tanskan
konsulille.

Kokonaan uutta on meren-
kulkuhallitukselle tehtävä ilmoitus
merionnettomuudesta. Tällainen il-
moitus on tehtävä aina, milloin
meriselitys lain mukaan on an-
nettava. Lisäksi on ilmoitus teh-
tävä 59 §:ssä luetelluissa tapauk-
sissa. Yleisenä ohjeena voidaan sa-
noa, että ilmoitus on parasta teh-
dä kaikista aluksessa sattuneista
kuolemantapauksista ja vakavam-
mista onnettomuuksista, yhteentör-
mäyksistä ja karilleajoista sekä
muutoinkin alukselle, lastille tai
aluksen ulkopuolella olevalle omai-
suudelle aiheutuneista huomattavis-
ta vahingoista. Ilmoitus on tehtä-
vä oheisen mallin mukaisille lo-
makkeille. Niitä on saatavissa me-

skall skriftlig anmälan göras hos
vederbörande rådstuvurätt. Till an-
mälan skall fogas avskrift av rap-
porten till sjöfartsstyrelsen (om
vilken rapport mera senare) samt
förteckning över besättningen och
de personer, som kan lämna upp-
lysningar om det inträffade. I
Norge, Sverige och Danmark av-
gives sjöförklaring inför behörig
domstol och annorstädes mottages
sjöförklaring av därtill behörig
finsk konsul eller, om sådan icke
finnes på orten, av norsk, svensk
eller dansk konsul.

Helt ny är den rapport om
sjöolycka, som skall göras till
sjöfartsstyrelsen. En sådan rap-
port skall alltid göras, ifall sjö-
förklaring enligt lag skall avgivas.
Dessutom skall rapport givas i de
fall, som uppräknas i 59 §. Som
en generell regel kan sägas, att
det är bäst att giva rapport om
alla dödsfall ombord och om all-
varligare olyckor, sammanstötning-
ar, grundstötningar och även an-
nars om betydande skador på far-
tyg, last eller egendom utanför
fartyget. Anmälan skall göras på
blankett, av vilken modell bifogas.
Blanketterna erhålles från sjö-
fartsstyrelsen och av sjöfartsins-
pektörerna. Anmälan kan utom-
lands överstyras till närmaste
finska konsul.

renkulkuhallituksesta ja merenkuluntarkastajilta. Ilmoitus voidaan ulkomailla toimittaa lähimmälle Suomen konsulille.

Kun meriselitys annetaan raastuvanoikeudelle, on mukana oltava aluksen päiväkirjat ja niihin liittyvät muistikirjat alkuperäisinä samoin kuin muut asiakirjat ja esineet, jotka voivat valaista asiaa. Asiaan vaikuttavista päiväkirjojen ja muistikirjojen kohdista olisi lisäksi syytä kirjoittaa otteet valmiiksi oikeutta varten. Tuomioistuimeen on myös kutsuttava kuultaviksi henkilöt, jotka voivat parhaiten antaa selvitystä asiassa. Päällikön ja muiden kultujen henkilöiden tulee valalla vahvistaa kertomuksensa.

Uutta ovat 255 §:ssä olevat säännökset meriselityksen antamisesta siinä tapauksessa, että kysymyksessä on alusten yhteentörmäys. Silloin oikeuden puheenjohtaja voi sallia meriselityksen antamisen lykättäväksi niin, että se voidaan antaa samanaikaisesti toisen aluksen puolesta annettavan meriselityksen kanssa. Mikäli se ei käy päinsä, voidaan meriselitys antaa suljettujen ovien takana, jotta toinen osapuoli ei saa siitä tietoa ennen oman meriselityksen antamista. Jos törmäminen on tapahtunut ulkomaiseen alukseen, jonka osalta ei anneta meriselitystä,

Då sjöförklaring avgives inför rådstuvurätt, skall fartygets dagböcker och till dem hörande kladdar i original ävensom andra handlingar och föremål, som kan tjäna till upplysning i saken, medtagas. Det vore dessutom skäl att för rätten färdigt skriva utdrag av de punkter i dagböckerna och kladdarna, som verkar på sak. För att höras vid domstolen bör även inkallas de personer, som bäst kan giva upplysningar i saken. Befälhavaren och övriga i saken hörda personer bör med ed bekräfta sina berättelser.

Nya är bestämmelserna i 255 § om avgivande av sjöförklaring, när det är fråga om fartygs sammanstötning. Då kan rättens ordförande tillåta, att avgivandet av sjöförklaring uppskjutes så, att den kan avgivas samtidigt med den sjöförklaring, som avgives på det andra fartygets vägnar. Ifall detta icke är möjligt, kan sjöförklaringen avgivas inom stängda dörrar, varvid den andra parten icke får uppgifter om den före avgivandet av sin egen sjöförklaring. Har sammanstötning skett med ett utländskt fartyg, för vilket sjöförklaring icke avgives, behöver det finska fartyget icke giva sjöförklaring, om icke sjöfartsstyrelsen annorlunda förordnar.

ei suomalaisen aluksen tarvitse antaa meriselitystä, jollei merenkulkuhallitus toisin määrää.

Konsulille annettavan meriselityksen osalta ovat voimassa samat määräykset kuin tuomioistuimelle annettavasta meriselityksestä on määrätty. Haluttaessa annetusta meriselityksestä pöytäkirjanotetta on sitä tuomioistuimelta tai konsulilta pyydettävä.

Jollei meriselitys ole täydellinen voi merenkulkuhallitus 258 §:n nojalla määrätä sitä tuomioistuimessa täydennettäväksi. Suurten tai vaikeasti selvitettävien merionnettomuuksien johdosta voidaan asettaa erityinen tutkintotoimikunta. Toisaalta merenkulkuhallitus voi sallia, että meriselitys jätetään antamatta, jos tapahtumasta voidaan saada tyydyttävä selvitys muulla tavoin, esim. poliisitutkinnan avulla.

Haveria koskevia 5 luvun säännöksiä ja pelastuspalkkiota koskevia 7 luvun säännöksiä on myös muutettu. Ero pelastuksen ja avustuksen välillä on poistettu, joten pelastuspalkkio tulee nyt kysymyseen entistä useammissa tapauksissa. Pelastuspalkkion jakoa koskevat säännökset 209 §:ssä on kokonaan uusittu.

Myös 9 luvussa olevia rangaistussäännöksiä on tarkistettu ja

Om sjöförklaring inför konsul gäller samma stadganden som i fråga om sjöförklaring inför domstol. Önskas utdrag ur det vid handläggningen av sjöförklaringen tillkomma protokollet, skall sådant begäras av domstolen eller konsuln.

Är sjöförklaring icke fullständig, kan sjöfartsstyrelsen jämlikt 258 § förordna, att den skall kompletteras inför domstol. Med anledning av stora eller svårutredda sjöolyckor kan särskild undersökningskommission förordnas. Å andra sidan kan sjöfartsstyrelsen tillåta, att sjöförklaring icke avgives, ifall tillfredsställande utredning om det inträffade kan erhållas på annat sätt, t.ex. genom polisundersökning.

Stadgandena i 5 kapitlet angående haveri och i 7 kapitlet angående bärgarlön har även ändrats. Skillnaden mellan bärgning och assistans har slopats, varför bärgarlön nu kommer i fråga i flere fall än förr. Stadgandena om fördelning är bärgarlön i 209 § har helt förnyats.

Även straffstadgandena i 9 kapitlet har justerats och straffskalan ändrats. Helt ny är "roderfylleriparagrafen". I lagens 236 § stadgas det nämligen straff för befälhavare, som vid förande av

rangaistusasteikkoja muutettu. Kokonaan uutta on "ruorijuoppouspykälä". Lain 236 §:ssä on nimittäin säädetty rangaistus siitä, että päällikkö alusta kuljettaessaan on alkoholin tai muun kiihoittavan tai huumaavan aineen vaikutuksen alaisena, niin ettei hän ole voinut turvallisesti täyttää tehtäväänsä. Vastaavanlainen rangaistusuhka on asetettu myös muulle laivaväkeen kuuluvalla, joka suorittaa meriturvallisuuden kannalta olennaisesti merkityksellistä tehtävää.

Pääjohtaja
Generaldirektör *Helge Jääsalo*

Kansliaosaston päällikkö
ylijohtaja
Chef för kansliavdelningen *Tauno Niklander*
överdirektör

fartyg varit så påverkad av alkohol eller andra stimulerande eller bedövande ämnen att han icke kunnat på ett betryggande sätt fullgöra sina uppgifter. Motsvarande straffhot har förelagts även annan besättningsmedlem, som fullgör uppgift av väsentlig betydelse för säkerheten till sjöss.